

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **64515** (13) **U**
(51) МПК
A01K 67/02 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПОЛІПШЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ ТЕЛИЦЬ ВЕЛИКОРОСЛИХ М'ЯСНИХ ПОРІД

1

2

(21) u201104538

(22) 14.04.2011

(24) 10.11.2011

(46) 10.11.2011, Бюл.№ 21, 2011 р.

(72) УГНІВЕНКО АНАТОЛІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

(57) Спосіб поліпшення відтворювальної здатності телиць великорослих м'ясних порід, що включає запліднення телиць у 14-16-місячному віці, який **відрізняється** тим, що термін парування (осіменіння) телиць продовжують до 22 місяців.

Корисна модель відноситься до сільського господарства, безпосередньо до галузі тваринництва і може бути використана для поліпшення ознак відтворювальної здатності телиць великорослих м'ясних порід.

Єдиного погляду на вік першого парування м'ясних самиць немає. Вважають, що телиць, вирощених на раціонах зі значною кількістю грубих і соковитих кормів, слід парувати не раніше 18 міс. Висловлюються також за інтенсивне їх вирощування та осіменіння у віці біля 15 міс. За інтенсивного вирощування телиць скороспілих (більш дрібних) порід (казахська білоголова, герфордська, абердин-ангуська, калмицька), які досягають статевого дозрівання раніше ніж великорослі можливо осіменяти навіть у віці 13-14 міс. і це негативно не впливає на їх відтворювальну функцію. Таким чином, вік парування телиць у м'ясному скотарстві є породною ознакою і залежить від їх скороспілості.

Найближчим аналогом корисної моделі є спосіб [Черкаев А.В., Черкаева И.А. Технология специализированного мясного скотоводства. - 2-е изд. перераб. и доп., - М: ВО «Агропромиздат», 1988. - 272 с.] спосіб запліднення телиць абердин-ангуської і шортгорнської м'ясних порід у 14-16-місячному віці.

До недоліків найближчого аналога слід віднести те, що із рано запліднених телиць у подальшо-

му виростають корови з невеликою молочною продуктивністю. У тих, які рано отелилися, порушується синхронність статевого циклу, вони не приходять в охоту у необхідний для сезонних отелень періоди. На протязі послідувального року вони залишаються яловими. Тих, що не прийшли в охоту вибраковують і відправляють на м'ясо. Це ліквідує вигоди, які отримують від скорочення терміну вирощування телиць.

В основу корисної моделі поставлено задача розробити спосіб поліпшення відтворювальної здатності телиць великорослих м'ясних порід застосуванням оптимального терміну їх запліднення.

Поставлену корисною моделлю задачу досягаються тим, що у способі поліпшення відтворювальної здатності телиць великорослих м'ясних порід включено врахування віку під час їх плідного парування. Згідно з корисною моделлю передбачається застосування подовження терміну вирощування самиць великорослих м'ясних порід.

Дослідження проводили на тваринах української м'ясної породи. Вивчали вплив на ознаки відтворювальної здатності телиць віку їх першого парування. За віком плідного покриття їх розділили на три групи: I - до 22 міс; II - від 22 до 27; III - понад 27 міс.

Встановлено, що чим старіші тварини під час першого осіменіння, тим гірша їх плодючість (табл. 1).

(19) **UA** (11) **64515** (13) **U**

Таблиця 1

Відтворювальна здатність телиць, плідно покритих (осіменених) у різні вікові періоди

Група	Вік плідного осіменіння, міс.	Всього осіменено, гол.	Запліднилось після першого осіменіння		Осіменінь на одне запліднення M±m
			n	%	
ЧМ-I	до 22	247	109	44,1	2,23 ±0,10***
	від 22 до 27	149	67	45,0	2,24±0,12***
	понад 27	205	85	41,5	2,73 ± 0,11*** (***)
ПМ-I	до 22	408	176	42,8	2,39 ±0,14
	від 22 до 27	238	89	36,9	2,50 ±0,21
	понад 27	257	106	40,3	2,53 ±0,18
ЛЗЗТ	до 22	133	61	45,9	2,50 ±0,15
	від 22 до 27	119	49	41,2	2,60 ±0,18
	понад 27	139	48	34,5	2,60 ±0,15

Примітка: ***) P > 0,999.

Так, за осіменіння телиць чернігівського (ЧМ-I), придніпровського (ПМ-I) й Лохвицько-Золотоніського (ЛЗЗТ) типів у віці понад 27 міс.

запліднюваність їх від першого осіменіння становить відповідно 41,5 %, 40,3 та 34,5 %, що менше порівняно з плідно осімененими в більш молодому віці (до 22 міс.) на 2,6 %, 2,5 та 11,4 %.

Зі збільшенням віку телиць ефективність осіменіння знижується, що підтверджується підвищенням кількості осіменінь на одне запліднення. Так, тваринам, осімененим у віці понад 27 міс, потрібно на одне запліднення 2,73, 2,53 та 2,60 осіменінь, або більше порівняно з покритими до 22

міс. на 22,4 %, 5,9 та 4,0 %. Вірогідна різниця (P > 0,999) спостерігається у тварин чернігівського типу.

Таким чином, зниження віку першого плідного покриття (осіменіння) телиць позитивно впливає на їх відтворювальну здатність.

Забезпечення плідного осіменіння телиць до 22-місячного віку за налагоджених сезонних отеленнях та зниження фактичного віку отелення нетелей, сприяє прискореному обігу виробничих фондів і підвищує рентабельність м'ясного скотарства.